

POEZIJA

GALIMYBĖS

Renkuosi kiną.
Renkuosi kates.
Renkuosi ąžuolus palei Vartą.
Renkuosi Dikensą, o ne Dostojevskį.
Renkuosi save, mylinčią žmones,
o ne save, mylinčią žmoniją.
Renkuosi turėt po ranka adatą su siūlu.
Renkuosi žalią spalvą.
Renkuosi netvirtint,
kad protas yra viskuo kaltas.
Renkuosi išimtis.
Renkuosi išeiti anksčiau.
Renkuosi kalbėtis su daktarais apie kitką.
Renkuosi senas iliustracijas su dryžiais.
Renkuosi keistumą rašyti eiles,
o ne keistumą jų nerašyti.
Renkuosi neapvalias meilės metines,
švenčiamas kas dieną.
Renkuosi moralistus,
kurie man nežada nieko.
Renkuosi gudrų gerumą, o ne pernelyg patiklų.
Renkuosi žemę civiliniais rūbais.
Renkuosi kraštus nugalėtus, o ne tuos, kurie nugali.
Renkuosi turėti išlygų.
Renkuosi chaoso pragarą, o ne tvarkos pragarą.
Renkuosi Grimų pasakas, ne pirmus laikraščių puslapius.
Renkuosi lapus be gėlių, nei žiedus be lapų.
Renkuosi šunis nenukiršta uodega.
Renkuosi šviesias akis, nes mano tamsios.
Renkuosi stalčius.
Renkuosi daugybę daiktų, kurių neišvardijau,
o ne daugybę tų, kurie čia irgi neišvardinti.
Renkuosi atskirus nulių,
nejstatytus į skaičių eilutę.
Renkuosi vabzdžių valandą, ne žvaigždžių.
Renkuosi pabelsti į medį.
Renkuosi neklausinėt, kaip ilgai dar, kada jau.
Renkuosi įsidėti į galvą net tą galimybę,
kad gyvenimas būna savaip teisingas.

GYVENIMO APRAŠYMAS

Ko reikia?

Reikia parašyti prašymą,
o prie prašymo pridėti gyvenimo aprašymą.

Nepaisant to, kaip ilgai gyveni,
aprašymas turi būti trumputis.

Privalu glaustumas ir atranka.
Kraštovaizdžių pakeitimas į adresus,
atsitiktinių prisiminimų į tikslias datas.

Iš visų meilių užtenka vien sutuoktinės,
o iš vaikų tik tai tų, kurie gimė.

Svarbiau kas pažįsta tave, o ne ką tu pažįsti.
Kelionės tik tai tos, kur į užsienį.
Priklausomybė kam, tačiau be kodėl.
Apdovanojimai, be už ką.

Rašyk taip, tarsi su savimi nesikalbėdavai niekad
ir, save išvydęs, lenkdavaisi iš tolo.

Praleisk tylomis šunis, kates ir paukščius,
suvenyrų šlamštą, bičiulius ir sapnus.

Geriau kaina negu vertė,
pavadinimas nei turinys.
Geriau numeris batų, o ne kur jisai eina,
tas, kuriuo dedies esantis.

Šalia nuotrauka su atsukta ausimi.
Paisoma jos formos, o ne to, kas girdėti.*
Kas girdėti?
Braškesys mašinų, kurios mala popierių.

Vertė Sigitas Geda

KATINAS TUŠČIAM BUTE

Numirti – šitaip nesielgiama su katinu.
Nes ką gi katinui beveikti
tuščiam bute.
Keberiotis ant sienų.
Trainiotis tarp baldų.

Lyg niekas nepasikeitė,
o vis dėlto sukeista.
Lyg niekas nepakrutinta,
o vis dėlto pastūmėta.
Ir vakarais jau nebedega lempa.

Ant laiptų girdėti žingsniai,
bet nebe tie.
Ranka, padėjus žuvį ant lėkštutės,
irgi ne ta, kuri buvo.

Kažkas čia neprasideda
įprastiniu laiku.
Kažkas čia nebevyksta
kaip turėtų vykti.
Kažkas čia buvo ir buvo,
o paskui staiga pradingo,
ir atkakliai jo nebėra.

Dirstelėta į kiekvieną spintą.
Perbėgtos lentynos.
Palįsta po kilimu ir patikrinta.
Net pažeidus draudimą
išmėtyti popieriai.
Ką gi dabar bedaryti.
Snausti ir laukti.

Tegu jį tik sugrįžta,
tegu pasirodo.
Iškart sužinos,
kad negalima šitaip su katinu.
Jo link bus einama,
tarsi visai nesinorėtų,
pamažėliais,
labai įsižeidusiom letenom.
Ir pradžioje jokių miuksėjimų nei šuolių.

Vertė Tomas Venclova

PAŠNEKESYS SU AKMENIU

Beldžiuos į jo duris.
– Tai aš, įleisk mane.
Noriu patekti tavo vidun,
pasidairyti aplinkui,
įkvėpti tave į plaučius.

– Traukis, – taria akmuo. –

Aš aklinau uždarytas.
Net suskaldyti liksim
aklinai uždaryti.
Net sutrinti į dulkes
neįsileisim nieko.

Beldžiuos į jo duris.
– Tai aš, įleisk mane.
Ateinu iš gryno smalsumo.
Gyvenimas man – vienintelė proga.
Ketinu apeiti tavo rūmus,
o paskui aplankyti lapą ir lašą vandens.
Teturiu valandėlę laiko.
Esu mirtinga – neįau tavęs nesugraudinsiu?

– Aš akmeninis, – taria akmuo, –
aš rimtas, kitaip negaliu.
Pasitrauk.
Neturiu raumenų, kad šypsočiaus.

Beldžiuos į jo duris.
– Tai aš, įleisk mane.
Girdėjau, tavy slypi tuščios didelės salės,
nematomos, beprasmiškai gražios,
gūdžios, be žingsnių aido.
Prisipažink, juk pats nedaug apie tai nežinai.

– Tuščios ir didelės salės, – taria akmuo, –
bet vietos ten nėra.
Gal jos ir gražios, bet pranoksta
tavuosius elgetiškus pojūčius.
Gali mane pažinti, negali manęs patirti.
Visu paviršium atsigręžęs į tave,
nusigręžki visu vidum.

Beldžiuos į jo duris.
– Tai aš, įleisk mane.
Neieškau amžinojo prieglobsčio.
Nesu nelaiminga.
Nesu benamė.
Į manąjį pasaulį verta grįžti.
Įeisiu ir išeisiu nieko nepaėmus.
O kad įrodyčiau, jog ten buvau,
tepasakysiu porą žodžių,
kuriais vis viena niekas netikės.

– Neįeisi, – taria akmuo.
Neturi dalyvavimo pojūčio.
Joks pojūtis jo neatstos.
Net skvarbiausia akis, netgi visaregystė

nepadės, jei nebus dalyvavimo pojūčio.
Neįeisi, turi tik to pojūčio planą,
tik užuomazgą – savo vaizduotę.

Beldžiuos į jo duris.
– Tai aš, įleisk mane.
Negi lauksiu du tūkstančius metų,
kol įžengsiu į tavo namus.

– Jei netiki, – taria akmuo, –
eik pas lapą, jis tau pasakys tą pat.
Eik pas lašą vandens, jis tau pasakys tą pat.
Pagaliau pasiklausk savo plauką.
Juokas smaugia mane, juokas, didelis juokas,
kuriuo nemoku juoktis.

Beldžiuos į jo duris.
– Tai aš, įleisk mane.

– Neturiu durų, – taria akmuo.

Vertė Tomas Venclova

PO VIENA ŽVAIGŽDELE

Atsiprašau atsitiktinumą, kurį vadinu būtinybe.
Atsiprašau būtinybę, jei vis dėlto klystu.
Tegul neužpyksta laimė, kad priimu ją kaip saviškę.
Te atleis man mirusieji, kad vos laikosi atminty.
Atsiprašau laiką už gausą pražiopsoto pasaulio sekundėj.
Atsiprašau seną meilę, kad naują laikau pirmąja.
Dovanokite man, tolimi karai, kad nešuosį gėles į namus.
Atleiskite, atviros žaizdos, kad įsiduriu sau į pirštą.
Atsiprašau šaukiančiuosius iš pragaro už plokštelę su menuetu.
Atsiprašau žmonių stotyse už miegą penktą valandą ryto.
Dovanok, užpjudyta viltie, kad kartais juokiuosi.
Dovanokit man, dykros, kad neatbėgu su vandens šaukštu.
Ir tu, vanage, vis toksai pats, tam pačiam narvely,
net nekrustelėdamas įsispitrijęs į vieną taškelį,
atleisk man, net jeigu būtum iškamša paukščio.
Atsiprašau nukirstą medį už keturias stalo kojas.
Atsiprašau didelius klausimus už menkus atsakymus.
Teisybe, nekreipk į mane didelio dėmesio.
Rimtybe, būki man didžiadvasė.
Kentėk, būties paslaptie, kol traukau gijas iš tavojo šleifo.
Nekaltink manęs, siela, kad per retai tave turiu.
Atsiprašau visko, kad negaliu visur būti.

Atsiprašau visų, kad nemoku būti kiekvienu.
Žinau, kad kol gyvenu, niekas manęs nepateisins,
nesang pati sau nuolat stoju ant kelio.
Nešnairuoki, kalba, kad skolinuos iš tavęs patetišką žodį,
o paskui tiek plūkiuosi, kad lengvutis išeitų.

Vertė Sigitas Geda

* Lenkijoje galioja reikalavimas, kad asmens nuotraukose dokumentams matytųsi kairė ausis. Pagal ausies formą galima nustatyti tapatybę. (*Red. past.*)